

i princippet kan have forskellige kortsigtsvirkninger på forbruget.

Virkningen på privatforbruget afhænger endvidere af, om indkomstfremgangen sfa. lavere beskatning opfattes som permanent eller midlertidig, samt om den har være annonceret i forvejen. I modelestimatet er der ikke foretaget sådanne sondringer, hvilket kan trække i retning af en undervurdering, idet en permanent og/eller i forvejen annonceret skattelettelse vil have større kortsigtseffekt.

I den anvendte generelle ligevægtsmodel DREAM er det muligt at sondre mellem virknin-

gen af skattereduktioner, der opfattes som henholdsvis midlertidige og varige. Konkret tilsiger denne modelramme, at en (relativ) kortsigtet forbrugstilbøjelighed på omkring 1 ikke er usandsynlig, hvis skattereduktionen opfattes som permanent.

Anvendes en kortsigtet (relativ) forbrugstilbøjelighed på 1 i de modelberegninger som er vist ovenfor – hvilket givetvis er i den høje ende – vil første års effekten på beskæftigelsen stige markant, *jf. tabel 3.*

Tabel 3. Første års virkning på beskæftigelsen af at sænke indkomstskatten med 1 mia.kr.

	Nyeste ADAM-version	Foregående ADAM-version
<i>Med træg tilpasning i beskæftigelsen:</i>	----- 1.000 personer -----	
Estimeret forbrugstilbøjelighed	0,2	0,3
Forbrugstilbøjelighed på 100%	0,6	0,5
<i>Uden træg tilpasning i beskæftigelsen:</i>		
Estimeret forbrugstilbøjelighed	0,5	0,8
Forbrugstilbøjelighed på 100%	1,4	1,3

Kilde: Egne beregninger på ADAM

Anm. I beregningen uden træg tilpasning i beskæftigelsen er forenkende antaget at beskæftigelsen øges i takt med realt BNP.

Et andet usikkerhedsmoment knytter sig til, at det i modelberegningen er antaget, at større efterspørgsel og produktion kun langsomt slår ud i større beskæftigelse. Den svage beskæftigelsesudvikling det seneste års tid kan pege på, at virksomhederne allerede har foretaget en betydelig tilpasning af beskæftigelsen, hvorfor større produktion aktuelt kan tænkes at have større kortsigtet virkning på beskæftigelsen end modelberegningerne tilsiger. Ses bort fra trægheder i tilpasningen af beskæftigelsen vil første års virkningen på beskæftigelsen af fx lavere indkomstskat også øges ift. de tidligere viste regneksempler, *jf. tabel 3.*

Der kan derfor med rimelige antagelser opstilles et spænd for kortsigtsvirkningen på beskæftigelsen af lavere beskatning. Tilsvarende gælder for de andre finanspolitiske eksperimenter, at der er en vis usikkerhed omkring effekternes størrelse og hvornår virkningerne præcist udspiller sig.

Udover usikkerheden ved at bedømme virkningers størrelse og tidsmæssige gennemslag,

skal mulighederne for at føre aktivistisk, konjunkturregulerende finanspolitisk ses i lyset af, at konjunkturerne kan udvikle sig anderledes end forudsat. I den aktuelle situation – og med den planlagte finanspolitik – skal således ikke ske særligt voldsomme ændringer i vækststuderne, før ledigheden igen bringes ned på et niveau med risiko for underliggende inflationspres. Samtidig vanskeliggør naturlige beslutnings- og implementeringsforsinkelser mulighederne for at fastlægge den præcise dosering.

Det er derfor som udgangspunkt ikke realistisk at tro, at konjunkturudviklingen kan finjusteres vha. finanspolitikken, udover de bidrag, som skyldes de såkaldte automatiske stabilisatorer.

Derimod kan finanspolitikken spille en rolle i forbindelse med at retningsjustere kursen, hvis der kan konstateres klare og tiltagende uligevægte. Det er ikke tilfældet i øjeblikket.

Det gælder i den forbindelse, at handlemulighederne i finanspolitikken vil begrænses i tilfælde af en reel krisesituation, hvis der er ført for